

NR 9 | 2025

RAPPORT

”VISSA HAR RÅD MED EN HAMSTER, ANDRA MED EN FULLBLODSARAB”

Eller: Marknaden som skenar – djurägarnas
kamp för rimliga priser

MARIA ARKEBY

tankesmedjan
TIDEN

ISBN: 978-91-89117-91-4
© Tankesmedjan Tiden 2025
Författare: Maria Arkeby
Omslagsfoto: Istockphoto
Grafisk form: Johan Resele

INNEHÅLL

INLEDNING	5
Djursjukvårdssiffror i Sverige	8
Veterinärmarknad och prisutveckling i Europa	9
Tysklands GOT-reform jämfört med Sveriges fria prissättning	10
SAMMANFATTNINGSVIS	11
RÖSTER OM KOSTNADERNA FÖR SVENSK DJURSJUKVÅRD	13
Eleonor Fredler ordförande Sveriges Veterinärförbund	13
Thommy Sundell ordförande Svenska Kennelklubben	15
Anna Reilly föreningsrådgivare Svenska Ridsportförbundet	17
Agneta Egenvall professor Sveriges Lantbruksuniversitet	19
Emma Terander chef arbetsmarknad, Gröna arbetsgivare	21
Johan Lindholm ordförande Folksam Sak	23
ANALYS	25
INTRESSETER INOM DJURSJUKVÅRD I SVERIGE	27
REFERENSLISTA	33

INLEDNING

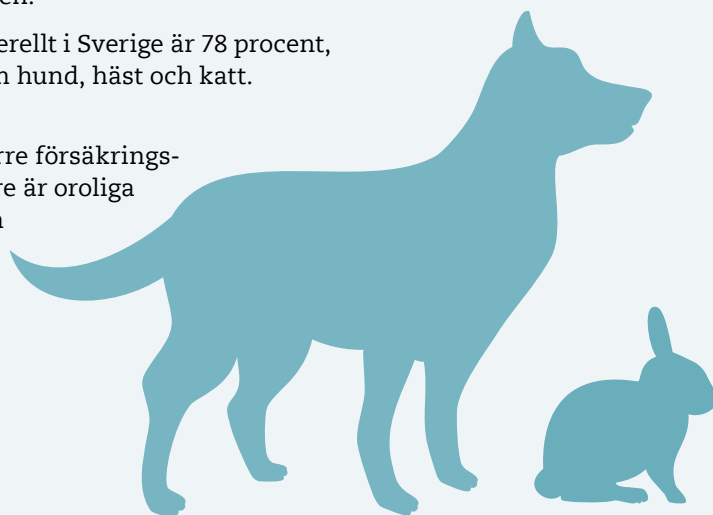
Vart tredje hushåll i Sverige har ett husdjur. Här finns 1,2 miljoner hundar, 1,7 miljoner katter samt kaniner, marsvin och hamstrar. De betyder mycket för oss; för fysiskt och psykiskt välmående, inte minst för att motverka ensamhet. Men som levande varelser kan de bli sjuka och behöva hjälp. Det blir dock allt svårare för människor att kunna ta sina djur till veterinären. De har helt enkelt inte råd. Under de senaste tio åren har kostnaderna för djursjukvård i Sverige fullkomligt skenat. Siffror från Statistiska centralbyrån visar att konsumentprisindex för veterinärtjänster ökade med 69 procent mellan 2015 och 2025. En ny studie, publicerad i *Frontiers in Veterinary Science* 2024, visar att priserna på vanliga behandlingar och operationer för hundar, katter och hästar har stigit långt mer än inflationen. Sverige sticker ut med stora prisskillnader mellan kliniker och en pris- och tillståndsmässigt helt oreglerad marknad som domineras av ett fåtal stora kedjor. Forskarna bakom studien menar att bristen på pristransparens och marknadskoncentrationen sannolikt driver upp kostnaderna och riskerar att påverka både djurvälstånd och djurägares ekonomi.

Den här rapporten ger en övergripande bild av hur djursjukvårdsmarknaden fungerar, hur den regleras och vilken roll försäkringsbolagen spelar. Längst bak finns en lista med relevanta intressenter. Men framför allt beskriver den hur de dramatiska kostnadsökningarna påverkar människor och deras djur men även de veterinärer som de möter på kliniker och djursjukhus runt om i Sverige. Rapporten ger en tydlig bild av det totala marknadsmisslyckande som djursjukvården är och den avslutas med förslag på hur man skulle kunna tänka för att komma till rätta med problemet.

När en marknad inte fungerar för dem som behöver den så måste den förändras.

Djursjukvårdssiffror i Sverige

- Det finns 1,2 miljoner registrerade hundar.
- Det finns uppskattningsvis 1,7 miljoner katter.
- Det finns 350 000 hästar (Sverige är ett av Europas hästtätaste länder).
- Enligt SCB uppgick nettoomsättningen för veterinärverksamhet (SNI 75) till 9 miljarder kronor år 2022. Givet den historiska tillväxttakten i branschen bedöms den totala omsättningen i svensk djursjukvård i dag ligga i storleksordningen 10–12 miljarder kronor.
- År 2024 genomfördes 1 221 770 patientbesök inom djursjukvården i Sverige.
- Den genomsnittliga omsättningen per patientbesök var 4 014 kronor.
- 20 procent av patientbesöken under 2024 var akuta. 2023 var den siffran 15 procent. Djurägare väntar längre innan de söker vård i förhoppning om att djuret ska bli bättre.
- Konsumentprisindex (KPI) för djursjukvård har ökat med 50 procent sedan 2020 och 69 procent sedan 2015.
- En studie bland 771 djursjukvårdskliniker i Sverige och Norge gjord av SLU 2023 visar att kliniker som tillhör en kedja har högst priser.
- Svenskar betalade in 6,3 miljarder kronor i premier för djurförsäkringar under 2024, vilket är en ökning med 5 procent jämfört med 2023. Under samma år betalade försäkringsföretagen ut 4,7 miljarder kronor i ersättning för djurskador. Premierna för djurförsäkringar har ökat stadigt och nästan fördubblats under de senaste tio åren.
- Försäkringsgraden för husdjur generellt i Sverige är 78 procent, och betydligt högre på djurslag som hund, häst och katt. Den siffran är högst i EU.
- En undersökning från ett av de större försäkringsbolagen visar att sju av tio djurägare är oroliga för kostnaderna för djursjukvården i Sverige. Om de är oroliga för premiekostnaderna framgår inte.

Veterinärmarknad och prisutveckling i Europa

SVERIGE

Reglering: Fri prissättning, ingen tillståndsplikt eller offentlig prisstyrning.

Marknad: Domineras av två stora kedjor (Evidensia, Anicura).

Prisnivå: +70 procent sedan 2015, varav +55 procent efter 2020.

Kommentar: Snabbast stigande och mest volatila priser i Europa.

Tydligt marknadsdriven vård.

FINLAND

Reglering: Fri prissättning.

Marknad: Ökad koncentration, stora kedjor växer snabbt.

Prisnivå: Stabil fram till 2022, därefter tydlig uppgång.

Kommentar: Konkurrensmyndigheten vill skärpa lagstiftningen och införa krav på pristransparens.

DANMARK

Reglering: Fri prissättning. Viss reglering av läkemedel och beredskap.

Marknad: Tilltagande kedjebildning.

Prisnivå: Markant ökning 2022, därefter stabilisering.

Kommentar: Liknar Sverige men med långsammare prisutveckling.

TYSKLAND

Reglering: Priser fastställs i lag via Gebührenordnung für Tierärzte (GOT).

Marknad: Många fristående kliniker, låg koncentration.

Prisnivå: Kraftig engångsökning hösten 2022 efter reform.

Kommentar: Prisnivån stabil men styrs helt av lagstiftning.

STORBRITANNIEN

Reglering: Fri prissättning.

Marknad: Få stora riskkapitalägda koncerner dominerar.

Prisnivå: Ökat snabbare än inflationen.

Kommentar: Statlig granskning av marknaden pågår via Competition and Markets Authority (CMA).

FRANKRIKE

Reglering: Fri prissättning, men minst 50 procent av ägarna i en klinik måste vara verksamma veterinärer.

Marknad: Fragmenterad, domineras av självständiga kliniker.

Prisnivå: Jämn och långsam ökning.

Kommentar: Stark konkurrens och juridisk kontroll vid uppköp.

Tysklands GOT-reform jämfört med Sveriges fria prissättning

	TYSKLAND (GOT-systemet)	SVERIGE (fri prissättning)
Prismodell	Priser regleras nationellt genom Gebührenordnung für Tierärzte (GOT) – ett lagstadgat system som anger fasta avgiftsnivåer för olika behandlingar.	Helt fri prissättning. Kliniker sätter själva sina priser utan lagstadgade ramar eller tillsyn.
Reform 2022	Största uppdateringen sedan 1999. Engångshöjning på 20–60 procent för att kompensera två decenniers frysta taxor.	Ingen reform eller statlig prisstyrning. Priserna har ökat cirka 70 procent sedan 2015, drivet av marknadskrafter och kedjekoncentration.
Syfte med systemet	Säkerställa jämlik tillgång till veterinärvård och rimlig ersättning för veterinärer.	Skapa konkurrens och låta marknaden styra prisnivåer och tjänsteutbud.
Resultat	Prisnivån stabiliserades efter reformen. Höjningen upplevdes som kraftig men var en planerad korrigering.	Fortsatt kraftig prisökning och stora skillnader mellan kliniker. Brist på transparens och reglering.
Marknadsstruktur	Många fristående kliniker, låg koncentration.	Hög koncentration; två stora kedjor (Evidensia, Anicura) dominerar marknaden.

SAMMANFATTNINGSVIS

Den svenska djursjukvården har under det senaste decenniet genomgått en dramatisk förändring. Från en marknad som tidigare dominerades av många små lokala kliniker till en snabb koncentration där två stora kedjor, Evidensia och Anicura, i dag dominerar marknaden. Siffror från Statistiska centralbyrån visar att konsumentprisindex för veterinärtjänster ökade med 69 procent mellan 2015 och 2025. De senaste fem åren var ökningen 55 procent, med särskilt kraftiga prisökningar 2022–2023 då årsförändringarna ibland översteg 25 procent.

Utvecklingen tycks inte drivas av ökade lönekostnader eller inflation, utan av en ökad marknadskoncentration. När stora, delvis riskkapitalägda, koncerner köper upp mindre kliniker minskar konkurrensen vilket i Sverige har lett till att priserna skenar. Forskning från SLU visar att kedjeägda kliniker har både högre priser och större prishöjningar än fristående aktörer. Skillnaden i kostnad för en behandling kan vara flera hundra procent beroende på vilken klinik eller djursjukhus man vänder sig till. Distriktsveterinärerna sticker ut. Där finns en tydlig och omfattande riktpreislista på deras hemsida.

Samtidigt har Sverige världens högsta försäkringsgrad för sällskapsdjur, 91 procent av alla hundar och drygt 60 procent av katterna är försäkrade. Men premieintäkterna har också skjutit i höjden med en fördubbling på tio år och alltmer av kostnaderna flyttas över på djurägarna. Inte minst genom att försäkringsbolagen i dag oftast har både en fast och en rörlig självrisk.

Till skillnad från flera andra europeiska länder finns ingen reglering av priser. I dag krävs heller inte tillstånd eller registrering för etablering av verksamheter inom djurens hälso- och sjukvård, till exempel privata kliniker och djursjukhus. Verksamheten som sådan är inte heller underkastad offentlig tillsyn eller annan statlig styrning och har inte någon statlig finansiering.

I Tyskland finns ett nationellt tariffsystem (GOT) som styr prisnivåerna, i Frankrike måste minst hälften av ägarna till en klinik vara legitimerade veterinärer, och i Storbritannien pågår just nu en statlig granskning av marknadskoncentrationen.

RÖSTER OM KOSTNADERNA FÖR SVENSK DJURSJUKVÅRD

ELEONOR FREDLER

ordförande Sveriges Veterinärförbund:

”Vi förstår djurägarnas förtvivlan, frustration och ilska”

Hej Eleonor, varmt tack för att du tar dig tid att prata med mig om priserna för djursjukvård i Sverige.

Tack själv för att du lyfter frågan. Det har verkligen blivit ett enormt problem.

När jag tittar närmare på det här med prisökningar så får jag upp lite olika siffror. En siffra jag ofta stöter på är en 50-procentig ökning på fem år.

Stämmer det?

Ja det är en siffra som nog kan överensstämma med verkligheten skulle jag säga. Enligt Svensk Djursjukvårds branschrapport från 2024 så ökade de genomsnittliga priserna med 4,9 procent. År 2023 uppgav Svensk Djursjukvård en prisökning på 6 procent. Jag vill påstå att dessa siffror inte är överensstämmande med verkligheten.

Vad beror det här på?

Ja du, djursjukvården blir ju alltmer avancerad vilket kräver anpassning av lokaler, inköp av högteknologisk utrustning, anställning och kompetensutveckling av personal.

Det låter ju rimligt. Eller? De två absolut största företagen inom privat djursjukvård i dag har bland de högsta priserna. Där kan jag säga att den genomsnittliga veterinärens löneökning inte är i paritet med de enorma prisökningarna, utan följer det så kallade "märket".

Så svaret på frågan varför man tar så höga kostnader för djursjukvården är helt enkelt "därför att man kan"?

Det kan jag inte uttala mig om då jag inte är arbetsgivare, men det jag kan göra är att konstatera att priserna stuckit i väg något alldeles vansinnigt de senaste fem åren.

Vad får det för konsekvenser för er som veterinärer?

Vi som jobbar med djursjukvård möts av djurägare som bara blir mer och mer och mer förtvivlade. Och vi förstår dem. Vi förstår deras förtvivlan, frustration och ilska. Rent krasst är ju ett djur en ägodel som man som ägare har ansvar för enligt djurskyddslagen. Men vi vet ju att det inte är så i verkligheten. De känns inte som en ägodel. De är levande varelser som blir våra djupt älskade familjemedlemmar. Att då gång på gång, stående över ett akut sjukt djur, behöva vända sig till ägare och ställa frågan "hur mycket pengar har ni?" påverkar naturligtvis oss som medmänniskor.

Den psykiska ohälsan bland veterinärer är hög och självmordsfrekvensen bland veterinärer är dubbelt så hög som i den allmänna befolkningen. Det skulle jag säga åtminstone delvis beror på de enorma arbetsmiljöproblem som de här ständiga prisdiskussionerna innebär.

Man mår inte bra när man vet att man kunnat göra mer för ett djur, men plånboken räckte inte till. Det allra värsta är de förtvivlade barnen som är med. Som läkare kan man alltid säga att man gjort allt som stod i ens makt. Det kan inte vi.

Nu säger jag inte att jag tycker att all djursjukvård ska vara skattefinansierad eller djur är likställda människor, men du förstår, det gör något med oss när vi tvingas avstå från att behandla ett sjukt djur.

Du nämner själv de två stora bolagen som mer eller mindre tagit över marknaden, Evidensia och Anicura, vilken inverkan har de haft på prisbilden skulle du säga?

Det vi ser är ju att deras gradvisa övertagande har åtföljts av påtagliga prisökningar. Företagens egen förklaring är att priserna ger en rättvisande bild. Rättvis bild för vem då kan man ju fråga sig. För oss anställda ser vi tyvärr bara massiva försämringar i och med de ökande priserna.

Vilken roll ser du att försäkringsbolagen spelar i detta?

Priserna på premierna går ju upp naturligtvis, vilket jag förmodar är en konsekvens av att kostnaderna ökar. Men detta sker samtidigt som allt fler får undantag i sina försäkringar, exempelvis rasspecifika sådana.

Jag upplever också att det numera oftare förekommer allt fler kreativa anledningar till att inte ersätta vissa behandlingar, trots att behandlande veterinär bedömt att behandlingen behövs för att se till det sjuka djurets bästa.

Där är vissa bolag mer "kreativa" än andra, så jag uppmanar verkligen djurägare att man gör sin hemläxa när man väljer försäkring. Försäkringsbolagen har numera också ofta egen rådgivning som ingår i försäkringen så att man inte söker veterinär "i onödan", alternativt uttryckt kostar bolagen pengar.

I kontakt med dessa rådgivningar förekommer det också att bolagen sedan skickar djurägare till specifika kliniker, som nödvändigtvis inte är den närmaste eller dit djurägaren önskar gå.

Hur länge kan det fortsätta så här?

Ja du, det vet jag inte. Det vi ser nu är att veterinär och djursjukskötare likväl som många djurägare börjar överge de stora djursjukvårdsbolagen. Kanske är det en hälsosam utveckling, men det får framtiden utvisa.

THOMMY SUNDELL
ordförande Svenska Kennelklubben:

”Jag är djupt oroad över utvecklingen”

Hej Thommy, kan du börja med att beskriva SKK?

Som hundägarnas riksorganisation arbetar Svenska Kennelklubben för att hunden och hundägaren ska ha en självklar plats i det svenska samhället. Vi är en organisation med många olika typer av hundar. Det är arbetande hundar av olika slag, jakthundar och rena sällskapshundar. Den gemensamma nämnaren är hunden och hundägandet.

Hur ser SKK på detta med de kraftigt ökade veterinärkostnaderna i Sverige?

Först vill jag säga att hundägandet fyller en oerhört viktig funktion i samhället. Det bidrar till bättre fysisk hälsa, till bättre psykiskt välmående för många människor – inte minst för dem som får hjälp med den ensamhet som tyvärr är alltför vanlig i Sverige. Det är också positivt för de barn som ges möjlighet att växa upp med en hund. Både genom förståelse och empati med djur, men också genom det ansvarstagande som det kommer med. Med det sagt så är det naturligtvis oerhört bekymmersamt att kostnaderna för djursjukvård har ökat så dramatiskt.

Vad får ni för signaler från era medlemmar?

Det är väldigt tydligt att våra medlemmar är djupt bekymrade över den här utvecklingen. Det handlar både om uppfödare som drabbas, men också om människor som vill köpa en valp och som är oroliga över eventuella kostnader de kan drabbas av om hunden skulle bli sjuk.

Vad ser du som orsaken till den här utvecklingen?

Det har helt enkelt blivit en annan ägarstruktur inom svensk djursjukvård. Det har blivit mer affärsinriktad veterinärmedicin med fokus på optimal lönsamhet, något som sedan visar sig på fakturan till våra medlemmar.

Vilka konsekvenser tror du att detta får för såväl djuren som deras ägare?

Över lag så riskerar djurvälståndet att påverkas negativt i Sverige av den här

utvecklingen. För den enskilda hundägaren så är det självklart något man tar med i beräkningen vid köp av en hund, i synnerhet om man haft en hund tidigare och har erfarenhet av hur dyrt det kan bli. Sedan är det ju också så att vi måste ta med i diskussionen risken för att man helt enkelt låter bli att söka vård när hunden blir sjuk av rädsla för kostnaderna. Det är naturligtvis en fruktansvärd situation att behöva befinna sig i som djurägare, att inte ha råd att ge sitt djur den vård den behöver utan att i stället tvingas säga nej till behandling. Särskilt bekymrad är jag för de smuggelhundar som tyvärr fortsätter att komma in i vårt land och som inte sällan har större hälsoproblem än andra hundar.

Vilken roll kan försäkringsbolagen spela?

De drabbas ju också av de ökande kostnaderna och det är naturligt att premierna och självrisken ökar som en konsekvens av detta. Samtidigt tycker jag att man kan förvänta sig att försäkringsbolagen vidtar åtgärder som möter detta. Vilka de skulle vara lämnar jag till försäkringsbolagen. Något som jag vet uppfattas som en trygghet för många djurägare är den rådgivning via telefon eller videomöte som flera försäkringsbolag erbjuder.

Vad bör göras för att komma till rätta med problemet?

Konkurrensverket gör nu en kartläggning av pristransparensen i svensk djursjukvård för att utreda hur det påverkar kostnaderna. Det är bra, men pristransparens räcker inte. Det är min fasta övertygelse att det här är en marknad som behöver regleras i någon form. Jag tycker exempelvis att man behöver titta på vilken roll Jordbruksverket kan spela här.

Vad finns det för förväntan på er som organisation i den här situationen?

I och med den utbredda oro som finns för detta så finns det också en förväntan på SKK att vi ska arbeta målmedvetet med den här frågan och det gör vi också. Jag är djupt oroad över utvecklingen.

ANNA REILLY
föreningsrådgivare Svenska Ridsportförbundet

”Kostnaderna försvårar hästägandet i Sverige”

Hur ser förbundet på detta med de kraftigt ökade veterinärkostnaderna i Sverige?

Vi är oroliga, givetvis. Det är oerhört bekymmersamt. Det är enormt viktigt att människor har möjlighet att ge sitt djur rätt vård, oavsett vilken typ av djur det är. Ridsporten med sina många hästar är beroende av fungerande förebyggande hälsovård och tillgång till akuta insatser vid skada eller sjukdom, i hela landet. Djurskyddslagen kräver att man ska säkra vården av skadade eller sjuka djur.

Vad får ni för signaler från era medlemmar?

Att kostnaderna ökar så kraftigt försvårar hästägandet i Sverige. Vi upplever också att det finns en större osäkerhet, att man inte riktigt vet hur man ska göra som djurägare i vissa lägen. Då är telefonrådgivning en väg att gå, men det behövs också ökad kunskap i exempelvis hur man lägger om ett sår på en häst. Här kan försäkringsbolagen spela en ännu större roll.

Vad ser du som orsaken till den här utvecklingen?

Det är att det är stora kapitalstarka kedjor som köpt upp mindre kedjor. Det är positivt att kompetensen har ökat och man kan i dag rädda fler djur än tidigare i och med att vården är mer avancerad. Men det verkar också som att det ytterst är någon som profiterar på djurägare kanske mer än vad som är rimligt. Sedan är det ju inte bara vården som blivit dyrare, utan även försäkringspremierna.

Vilka konsekvenser tror du att detta får för såväl djuren som deras ägare?

Det är framför allt två konsekvenser jag oroar mig för. Det ena är att man avlivar ett djur som hade kunnat behandlas. Det andra är att man helt enkelt inte längre har råd att skaffa det husdjur man vill ha.

Ibland ser jag människor som startar insamlingar i sociala medier för att få hjälp att finansiera en behandling av sitt djur. Jag tycker det är ledsamt att det ska behöva vara på det sättet, att man inte kan rädda sitt djur.

Vid prisjämförelser har det visat sig att samma rutiningrepp kostat 12 000 kronor i Bollnäs och 65 000 kronor i Stockholm. Vad tänkte du när du hörde det?

Ja, jag förstår ju att saker kan tillstöta. Men det låter helt galet. Riktigt sjukt att det kan vara så faktiskt.

Vad bör göras för att komma till rätta med problemet?

Med ett fåtal stora bolag på marknaden så är det svårare att driva ner priserna som konsument. Men i dag är det många mindre kliniker som kämpar för sin överlevnad och jag önskar att vi vände oss till dem i större utsträckning. Där får man ofta ett mer familjärt mottagande och en väldigt hög kunskap. Å andra sidan är det inte rimligt att kräva av djurägare att man ska förstå kostnadsskillnaderna mellan olika kliniker beroende på vem som äger dem eller var de ligger.

Vad tror du om detta med pristransparens?

Det tror jag kan vara bra. Det skapar trygghet och man kan lättare fatta ett beslut. Å andra sidan spelar det ingen roll om man vet vad det kostar, om man ändå inte har råd att behandla sitt djur. Då hjälper "dialog längs vägen" ingenting.

Men Distriktsveterinärerna har en bra lista, och vi bör också se över hur de kan hjälpa till ännu mer för att säkerställa tillgången till djursjukvård i hela landet.

Vad finns det för förväntan på er som organisation i den här situationen?

Påverkansarbete bedriver vi hela tiden och har bland annat suttit med i regeringens hästutredning. Det här är viktigt för våra medlemmar. Det behövs en likvärdig vård över hela landet. Det är självklart. Vi vill ju till exempel helst inte behöva åka in med en häst, utan kunna ta hand om den i sin hemmiljö bland "bekanta bakterier". Vi driver också frågan om veterinärbrist och där tror jag att Distriktsveterinärerna kan spela en ännu större roll.

Borde skattemedel gå till veterinärvård?

Det är en jättesvår fråga. Men ytterst bör vi ställa oss frågan "om vi inte tycker att det är ok att djur inte får den vård de behöver, är det ok att människor inte heller får det?" Även inom humanvården kan man ju betala sig till bättre eller snabbare vård. Så att skattemedel ska gå till djursjukvård tror jag är svårt när vi i dag inte har en vård för människor som fungerar.

AGNETA EGENVALL**professor Sveriges Lantbruksuniversitet:**

”En lagstiftning skulle vara bra”

Priserna på djursjukvård har ökat dramatiskt det senaste decenniet. En ny studie publicerad i *Frontiers in Veterinary Science* visar att kostnaderna för vanliga behandlingar för hundar, katter och hästar i Sverige har stigit betydligt snabbare än inflationen – i vissa fall med över 60 procent på bara ett år. Bakom utvecklingen finns en snabbt växande marknad som domineras av ett fåtal stora kedjor och där pristransparensen är låg.

För att förstå vad som händer i svensk djursjukvård och vilka konsekvenser prisutvecklingen får för både djurägare och djur har jag pratat med professor Agneta Egenvall, veterinär och författare till studien.

Vad var det som fick er att vilja undersöka prisutvecklingen inom djursjukvården?

Jag är av den torra uppfattningen att priser och prisutveckling behöver dokumenteras och när jag började med detta fanns ingen dokumentation och ingen verkade heller vilja ha någon. Så det var det, plus en känsla av att priserna ökade så kraftigt som fick mig att börja med detta. Tänk om folk snart inte ens visste att det varit billigare tidigare men med en bra kvalitet ändå, även om vi kan göra relativt mycket mer nu för att forskning går framåt och utrustning utvecklas.

Hur har prisutvecklingen sett ut?

Först kan vi konstatera att priserna tidigare, för 30 år sedan, i stället var väldigt låga om vi tittar på sådant som dygnskostnad exempelvis, när ett djur blir inlagt. Sedan dess har vi övergått till det jag närmast kan beskriva som en priskarusell med skenande priser på vård och, som en konsekvens, även på försäkringarna.

Du konstaterar att en del av förklaringen är att vården blivit bättre men att det inte räcker som förklaring. I stället pekar du på marknadens utformning. Vad är det du ser där?

På ett sätt är detta enkelt. Förenklat kan man säga att någonstans tog vinstintresset överhanden och någon konstaterade att det här med djursjukvård kan bli en rejäl kassako. Det var när de två största kedjorna gjorde sitt intåg på den svenska marknaden. Men det finns andra faktorer som också spelar en väldigt stor roll. Man kan nämna till exempel att många djurägare verkligen vill ha den allra bästa vården för sina husdjur och vi har fler regler som handlar om hygien och patientsäkerhet, båda saker som driver investeringar och kostnader. En del faktorer driver upp vården tillsammans, när djurägarna vill ha mer vård så är det mer sannolikt att veterinärer investerar mer.

Du har uttryckt att det har blivit en klassfråga att kunna ge sitt djur vård. Vad tänker du kring det?

Ytterst så är det väl så att om djuren är helt i händerna på "marknaden" för att få nödvändig vård så blir det också en klassfråga. Det finns två risker med det. Den ena är att vissa inte har råd att ha en katt eller en hund, men den andra är ännu värre – nämligen att man avstår från att gå till veterinären och djuret lider. Sedan tycker jag att ingen ska behöva avliva en hund för att man inte har råd med en relativt enkel behandling eller operation.

Vad kan vi göra åt detta?

Det här är ju en utveckling vi sett under relativt lång tid nu och något borde ha gjorts för länge, länge sedan. Hade man till exempel börjat med en pristransparens mycket tidigare så hade vi kanske kunnat undvika den här dramatiska utvecklingen. Jag skulle vilja se att prisökningarna planar ut och tänker att en lagstiftning skulle vara bra, i synnerhet när vi får in så stora aktörer på marknaden. Men jag vet inte hur det skulle gå till, det är upp till politiken att lösa.

EMMA TERANDER
chef arbetsmarknad, Gröna arbetsgivare

"Vissa har råd med en hamster, andra en fullblodsarab"

Hur ser du på debatten om djursjukvårdskostnader som har blossat upp?

Det har blivit en ideologisk debatt att det på något vis skulle vara en klassfråga att ha djur. Då är det viktigt att komma ihåg att vi på Gröna arbetsgivare inte bedriver ideologi utan vi bedriver privata verksamheter. Det har skett en snabb utveckling inom djursjukvården, snabbare än inom humanvården vill jag påstå. Vi kan ge långt mycket mer avancerad vård i dag för det första. För det andra kan vi konstatera att bilden av husdjuret har förändrats. De är familjemedlemmar i dag, nästan likställda med barnen. Förr fanns det inte en tanke på att hunden skulle sova i sängen, i dag är det en självklarhet.

Det är bra att vi har ett så starkt djurskydd i Sverige, men utvecklingen kommer med en prislapp och det behöver folk förstå. Det blir ju tydligt när man får en faktura inom djursjukvården. Jag tycker att man borde ha bättre hum om vad kostnaden för ett armbrott i humanvården är till exempel. Då skulle vi få lite bättre förståelse för vad våra skattepengar används till och vad saker och ting kostar.

Vad beror det på att kostnaderna har blivit så höga?

Kraven på avancerad djursjukvård, och möjligheten att också tillhandahålla det, har ökat markant. Det är omfattande ingrepp, utrustning, lokaler, löner, utbildning för personalen och så vidare. Vissa djurägare kommer in och säger "gör allt ni kan!". Sedan ska vi också komma ihåg att försäkringsbolagen har också en rätt rejäl vinstmarginal.

Vad tänker du när du hör att så många som var tredje djurägare drar sig för att söka vård för sitt djur på grund av oro för kostnaderna?

Under inflationen märkte vi att djurägare sökte vård senare, vilket också gjorde att det blev dyrare eftersom det var mer akut och tillståndet kanske hunnit bli

mer allvarligt då tyvärr. Här skulle jag säga att det finns en viss risk ibland att de digitala rådgivningstjänsterna, som exempelvis försäkringsbolagen erbjuder, ger rådet att inte söka vård, vilket sedan kanske visar sig vara felaktigt och vården blir då dyrare när djuret hinner bli sjukare.

Det är viktigt att vara om och kring sig som djurägare. Man bör ha koll på priser på olika kliniker, men också veta att billigast inte alltid är bäst. Det finns alltid veterinärer som är mindre nogräknade, inte använder den senaste metoden och utrustningen osv.

Sedan bör man också känna sitt djur, det vill säga veta hur det ser ut när det är helt friskt. Hur nos och ögon ser ut, vilken kroppstemperatur de har och vad de har för normalvikt. Man måste också fundera över vilket slags djur man mäktar med, livsstilmässigt, men också kostnadsmässigt. Vissa har råd med en hamster, andra en fullblodsarab.

Bör man göra något åt utvecklingen, och vad kan man i så fall göra?

Konkurrensverket kommer med sin utredning att ge oss en fingervisning om vad man kan göra. Det talas om riktpreislistor, och det har ju funnits förr. Då tyckte Konkurrensverket inte om dem. Men det är så lätt att de blir missvisande då det inte alltid finns ett pris på ett ingrepp. Det kan bero på djurets ras, ålder, vikt och andra hälsotillstånd. Då blir en prislista svår att ta fram.

Men Distriktsveterinärerna har ju lyckats med det? Där ligger en omfattande riktpreislista på deras hemsida.

Ja men de är ju skattefinansierade och går med underskott, så då är det ju lättare.

Distriktsveterinärerna är inte skattefinansierade, de ska bära sina egna kostnader. För att klara det måste de ibland subventionera olönsamma områden genom intäkter från mer lönsamma regioner. Däremot stämmer det att de gått med visst underskott.

Jaha, ok.

När jag pratar med veterinärer så säger de att de upplever att den höga psykiska ohälsan som finns i yrket delvis beror på prisfrågan, vad tänker du om det?

De anställda får i större utsträckning prata pris nu än tidigare. Vissa djurägare är arga redan när de kommer in för att de tror att det kommer att bli dyrt.

De kan också vara arga för att försäkringsbolaget hänvisar till vissa kliniker, vilket de gör för att få ner kostnaderna. Det här är stressande för dem som jobbar. Naturligtvis. Det är jättesvårt att säga ett pris, för att det är så många olika faktorer som spelar in. Som till exempel hur själva ingreppet går och om det tillstöter några komplikationer. En överviktig labrador har kanske en annan kostnadsbild än en chihuahua.

JOHAN LINDHOLM
ordförande Folksam Sak

”Vi vill stoppa det här”

När jag säger att djursjukvårdskostnaderna ökat med 70 procent de senaste tio åren, och 50 procent de senaste fem åren – vad tänker du då?

Att vardagen har blivit dyrare för vanligt folk de senaste åren har nog ingen missat. Att det också gäller att ha råd med ett husdjur är egentligen inte förvånande, mer som ett tecken i tiden. Att det ska vara dyrt att leva. Det är ingen bra utveckling så klart.

I takt med att veterinärvården blir dyrare, justeras försäkringspremierna uppåt – men gör branschen något för att bromsa kostnadsutvecklingen?

Jag är ingen expert på just veterinärbranschen och kan inte säga så mycket om varför det blivit dyrare. Däremot har Folksam valt att försöka påverka det här prisracet. Det blir ju dyrare försäkringar och dyrare djurvård för alla om det här får fortsätta, så vi vill stoppa det här. Det är nog ett långsiktigt arbete, det finns inget Alexanderhugg. Folksam jobbar med att skapa relationer med veterinärkliniker och få förtroende från dem. Då kan de rekommendera Folksam till sina kunder och vi kan rekommendera dessa mer prisrimliga kliniker. På så sätt jobbar vi tillsammans med kliniker som tar ansvar för att hålla nere priserna.

Priserna har stigit kraftigast sedan stora kedjor som Anicura och Evidensia tog över marknaden. Hur påverkar deras dominans era kostnader – och i förlängningen kundernas premier?

Konkurrensverket har ju fått ett uppdrag att kartlägga veterinärmarknadens pristransparens, vi hoppas att deras granskning kan ge oss draghjälp för att trycka ner priserna. Vi kommer fortsätta prata med de stora bolagen också, många kommer ju söka sig till dem. Min uppmaning är att jämföra priserna, ta inte första bästa – det finns pengar att spara.

Kan du förstå att många djurägare känner att djursjukvård har blivit en klassfråga?

Det har blivit dyrare för vanligt folk de senaste åren och som jag ser det är allt

som har med ekonomin att göra en klassfråga. Jag blir upprörd över att vanligt folk drabbas för att deras kära hund eller katt blir sjuk. Att de får välja mellan att rädda barnens sjuka kanin och ställa mat på bordet. Så ska det inte vara.

ANALYS

Den svenska djursjukvårdsmarknaden fungerar inte längre för dem som behöver den. Svenska djurägare är djupt oroliga för den dramatiska ökningen av veterinärkostnaderna, som enligt SCB är 69 procent mellan 2015 och 2025. Oron visar sig inte minst genom att man söker vård för sent, vilket både orsakar onödigt lidande för djuret och gör behandlingen dyrare när tillståndet försämrats och mer vård krävs. Den allra mest allvarliga ytterligheten är naturligtvis när man undrlåter att söka vård alls. Även Sveriges Veterinärförbund tycker att utvecklingen är oroande och menar att det, förutom att det drabbar djuren, också påverkar medlemmarnas arbetsmiljö negativt. De pekar på den höga förekomsten av psykisk ohälsa och suicid inom yrket. De menar att de skenande priserna är en starkt bidragande orsak till detta då det leder till att de ofta hamnar i starkt emotionella och stressande diskussioner om liv och död med djurägare.

Det tycks inte vara ökade lönekostnader, mer avancerad utrustning eller inflation som driver kostnaderna, utan den ökade marknadskoncentrationen. De två stora kedjorna har dammsugit marknaden på mindre kliniker vilket lett till att priserna skenar. Forskning från SLU visar att kedjeägda kliniker har både högre priser och större prishöjningar än fristående aktörer.

Sverige har världens högsta försäkringsgrad för sällskapsdjur, vilket naturligtvis är bra. Men även försäkringspremierna har skjutit i höjden med en fördubbling på tio år och här ser vi att alltmer av kostnaderna flyttas över på djurägarna. Inte minst genom att försäkringsbolagen i dag oftast har både en fast och en rörlig självrisk. Kanske ändå ett begripligt sätt för dem att förmå djurägare att välja vårdgivare med omsorg, även om frågan bör ställas varför de inte gör mer för att bromsa utvecklingen.

Frågan är också hur mycket kostnadsmedvetenhet som ligger inom rimlighetens gräns att förvänta sig från djurägare. Är det rimligt att tro att människor förstår att om jag bara ringer en klinik som ligger två timmar från mitt hem så kan jag komma ned till mindre än hälften, kanske en tredjedel, av kostnaden i storstadsområdet där jag bor? Inte sällan har dessutom den klinik man alltid

gått till och haft förtroende för blivit uppköpt vilket har lett till en helt ny prisbild.

Till skillnad från flera andra europeiska länder finns ingen reglering av priser, tillstånd eller ägarstruktur inom svensk djursjukvård. Sammantaget ser vi bilden av en marknad där djursjukvården blivit en kassako. Priserna ökar snabbare än i något jämförbart land, prisskillnaderna mellan kliniker är stora och pristransparensen låg.

Det som en gång var en självklarhet, att kunna ta sitt djur till veterinären, har i allt högre grad blivit en klassfråga. Eller för att citera Gröna arbetsgivare "Vissa har råd med en hamster, andra en fullblodsarab". De hänvisar i stället i sina branschrapporter till vad man som djurägare kan göra för att undvika veterinärbesök när räntorna gått upp och mjölken är dyr. Borsta tänderna på djuren och se till att de inte blir för feta, lyder två av de goda råden. Att sänka priserna ligger inte i deras intresse.

Men vill vi att det ska vara så? När vi vet vad våra djur betyder för det psykiska och fysiska välmåendet och vad möjligheten att få växa upp med ett djur betyder för barn, är det orimligt att djursjukvården sällar sig till raden av marknadsmisslyckanden i vårt land. Bara för att något inte varit reglerat tidigare, betyder det inte att det inte kan vara just detta; ett marknadsmisslyckande. Det ohämmade vinstintresset går före djurens hälsa och deras ägares välmående.

Politiken

Ser vi till politikens ståndpunkter i frågan har Socialdemokraterna nu ändå under ett par års tid drivit frågan om djursjukvård med utgångspunkten att priserna är för höga och en ökad pristransparens krävs. Partiet har därför ett flertal gånger lyft frågan i riksdagen och också presenterat ett "veterinärpaket" med förslag på några åtgärder för att bromsa utvecklingen.

Lyssnar man å andra sidan till en av Moderaternas riksdagsledamöter i miljö- och jordbruksutskottet, så slog denne under ett seminarium i Almedalen 2025 fast att:

"Som moderat tycker jag inte vinstbegränsningar är rimligt, det måste få kosta. Jag tror inte att pristransparens kommer att rätta till det här som vi pratar om i dag. Det viktiga är dialogen med djurägaren så att man vet vad det kommer att kosta längs vägen. Då står man inför ett ställningstagande som djurägare."

Detta sägs mot bakgrund av att djursjukvården har blivit mer avancerad och håller högre kvalitet i dag, vilket ingen vill ändra på. Något alla nog kan hålla med om, förvisso. Men. Någon får gärna rätta mig om jag har fel. Är det inte

så att det inte spelar någon roll om man vet vad det kommer att kosta om man ändå inte har råd att betala för behandlingen? Tydligt är att politiken har misslyckats med att skydda djur och djurägare i den här frågan, och lika tydligt tycks vara att regeringen inte heller har något större intresse av att göra det framgent.

Tydligt är också att när djursjukvårdsmarknaden inte fungerar för dem som behöver den, så måste den förändras. Mot bakgrund av detta föreslår jag följande:

Förslag på kort och på lång sikt:

1. Auktorisering och pristransparens

I dag krävs varken tillstånd eller registrering för att starta en verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård, som till exempel en privat veterinärklinik eller ett djursjukhus.

Inför auktorisering av veterinärkliniker och djursjukhus. I samband med auktoriseringen förbinder man sig också att följa en riksprislista, med ett spann som tar hänsyn till vissa parametrar som komplikationer och omkostnader för den specifika kliniken. Varje verksamhet kan gå under, men inte över riksprislistan. Vi kan kalla auktoriseringen Svensk Djursjukvårdsstandard och modellen för "schyssta priser".

2. Fasta undersökningskostnader

En stor osäkerhet för djurägare är den initiala undersökningen för diagnostiseringen av ett djur, vilken kan bli oerhört kostsam längs vägen. Här bör man utreda en utformning av fasta undersökningskostnader. Vissa patienter kommer då att bli lönsamma, medan andra blir mer av en förlustaffär, rent ekonomiskt. Ungefär som en gäst vid ett julbord. Men djurägaren slipper få en fråga varje halvtimme om nästa röntgenplåt, blodprov eller annan åtgärd. I sådan emotionellt stressande situation är det svårt, för att inte säga omöjligt, att veta vilken undersökning eller provtagning som är nödvändig eller rimlig. Det är ännu svårare att säga nej. Fasta undersökningskostnader är en del av införandet av "schyssta priser"-modellen.

I samma anda bör man införa fasta, låga priser för preventiv vård och utreda hur kostnaderna för tandvård, som oftast inte täcks av försäkringen, kan bli lägre.

3. Inför en branschspecifik prisnämnd

Allmänna reklamationsnämnden har ingen specifik nämnd för djursjukvård, utan det hanteras inom ramen för tjänster. Deras beslut är, som alltid inom ARN, en rekommendation och inte tvingande. När "schyssta priser" införs bör man därför också utreda möjligheten att instifta en fristående branschspecifik

prisenämnd för djursjukvård med helt oberoende representanter, där utslaget är tvingande, med möjlighet till överklagan. Denna ska aktivt kommuniceras mot djurägare så att fler ges möjlighet att få tillbaka sina pengar vid överprissättning.

4. Utred en modell för vinstbegränsning inom djursjukvården

Det finns flera internationella exempel på hur man lyckats få ner priserna på djursjukvård. Även Sverige bör utreda en långsiktig vinstbegränsning av djursjukvård, helt enkelt för att djur i praktiken inte är som vilken ägodel som helst. I vårt land ska fler ha råd med något annat än en hamster.

INTRESSENTER INOM DJURSJUKVÅRD I SVERIGE

JORDBRUKSVERKET

Jordbruksverket är den myndighet som har det övergripande ansvaret för djurskyddet i Sverige. Deras uppdrag är att se till att djur har det bra, att djurvälståndet är god och att människor visar respekt för djur. Arbetet utgår från EU:s lagstiftning, den svenska djurskyddslagen (2018:1192), myndighetens regleringsbrev och den nationella livsmedelsstrategin. Vilka områden som ska prioriteras beskrivs i Jordbruksverkets smittskydds- och djurskyddsstrategi. Jordbruksverket ansvarar också för att det finns tillgång till veterinärer vid smittsamma sjukdomsutbrott, och att alla djur som hålls av människor ska kunna få den vård de behöver. Det sker genom den särskilda verksamhetsgrenen Distriktsveterinärerna, som har mottagningar över hela landet. Totalt har Jordbruksverket omkring 1 500 anställda, varav cirka 600 arbetar inom Distriktsveterinärerna.

LÄNSSTYRELSENA

Länsstyrelserna ansvarar regionalt för djurskyddet. De kontrollerar att djur behandlas väl och att djurskyddslagen följs. De har också, tillsammans med Jordbruksverket, ansvar för att utöva tillsyn över den personal som arbetar inom djurens hälso- och sjukvård – alltså veterinärer och annan djurhälso-personal. Att länsstyrelsen har tillsyn innebär att de kontrollerar att yrkesut-övarna följer lagar och regler och fullgör sina skyldigheter på ett korrekt sätt. Jordbruksverket har det övergripande ansvaret för tillsynen i hela landet och ger stöd, råd och vägledning till länsstyrelserna. På samma sätt är det länsstyrelserna som genomför djurskyddskontroller i praktiken, medan Jordbruksverket samordnar, vägleder och följer upp arbetet nationellt.

STATENS VETERINÄRMEDICINSKA ANSTALT

Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) är ett veterinärmedicinskt expert- och serviceorgan åt myndigheter och enskilda. SVA ska främja djurs och människors hälsa, svensk djurhållning och vår miljö med hjälp av diagnostik, forskning, beredskap och rådgivning. Deras uppdrag är bland annat att utreda

smittsamma djursjukdomar. De levererar data och analyser till exempelvis Jordbruksverket.

ANSVARSNÄMNDEN FÖR DJURENS HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

Ansvarsnämnden för djurens hälso- och sjukvård (ADHS) är den myndighet som granskar om veterinärer och annan djurhälsopersonal har gjort fel i sitt arbete. Nämnden kan besluta om disciplinära åtgärder när någon har brustit i sitt yrkesutövande, till exempel vid felbehandling av djur, när nödvändig behandling har uteblivit eller när journalföringen inte skötts korrekt. Nämndens uppdrag och organisation regleras i lagen om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård. Den finansieras via Jordbruksverket, men fungerar som en självständig myndighet. En anmälan till ansvarsnämnden kan göras av djurägaren, Jordbruksverket, länsstyrelserna, eller av Justitieombudsmannen (JO) och Justitiekanslern (JK).

ADHS prövar ärenden om hur veterinären utfört sitt yrke, alltså yrkesansvar. Frågor om:

- Felaktig diagnos eller behandling.
- Försummelse eller bristande omsorg.
- Otillåten medicinering.
- Bristande journalföring.
- Djur som farit illa på grund av vården.

Nämnden prövar inte frågor som handlar om kostnader för djursjukvård – bara om det skett ett yrkesmässigt fel.

ALLMÄNNA REKLAMATIONSNÄMNDEN

Allmänna reklamationsnämnden (ARN) är en statlig myndighet som prövar tvister mellan konsumenter och företag – helt kostnadsfritt för konsumenten. Syftet är att ge ett enkelt, snabbt och billigt sätt att lösa tvister utan att behöva gå till domstol.

När det gäller djursjukvård och veterinärtjänster hamnar ärendena normalt i nämnden för tjänster. Där ingår olika typer av tjänster till konsumenter, inklusive behandling av djur.

Varje nämnd består av:

- En jurist (ordförande) – ofta en domare eller tidigare domare.
- Två ledamöter som representerar konsumentensida (ofta via Konsumentverket, Konsumentvägledare eller konsumentorganisationer).
- Två ledamöter som representerar branschensida – i det här fallet till exempel någon med bakgrund från veterinärbranschen eller djursjukvårdsföretag.

Dessa branschrepresentanter är inte handläggare på ARN, utan deltar vid själva beslutsmötena för att bidra med sakkunskap och förståelse för hur branschen fungerar i praktiken.

ARN prövar tvister mellan djurägare och veterinärklinik om:

- Pris eller kostnadsinformation.
- Fakturor och betalning.
- Avbokningsavgifter.
- Frågor om reklamation eller återbetalning.
- Missnöje med bemötande eller service.
- Fall där djurägaren anser att tjänsten inte utförts enligt avtal eller rimlig standard.

Allmänna reklamationsnämndens beslut är en rekommendation och därmed inte tvingande.

DISTRIKTSVETERINÄRERNA

Distriktsveterinärerna är Jordbruksverkets rikstäckande veterinärorganisation med uppgift att säkerställa tillgången till djurhälso- och sjukvård i hela landet samt att upprätthålla beredskap för smittskydd och djurvälfärd. Deras kärnuppslag sammanfattat:

- Att garantera djurhälso- och sjukvård i hela Sverige, oavsett geografi.
- Att vara tillgängliga dygnet runt (24/7) för akuta insatser.
- Att bidra till ett gott smittskydd, både genom behandling av enskilda djur och genom att upptäcka, rapportera och förebygga smittsamma sjukdomar.
- Att säkerställa djurhälsa och djurskydd, även i områden där privata veterinärer saknas.

De arbetar med alla djurslag: sällskapsdjur, lantbruksdjur och hästar. Distriktsveterinärerna har ett särskilt ansvar för lantbrukets produktionsdjur, eftersom dessa är viktiga för livsmedelsförsörjningen och smittskyddet.

Utöver kliniskt arbete har Distriktsveterinärerna även en myndighetsnära roll. De ska bidra till att upptäcka och hantera utbrott av allvarliga smittsamma djursjukdomar. De ska informera och utbilda djurägare i god djurhållning och förebyggande hälsovård.

Finansiering:

Affärsverksamhet – men utan vinstsyfte

Distriktsveterinärerna är en statlig men affärsdriven verksamhet.

Det betyder att de inte får gå med förlust, men heller inte drivs för att skapa vinst. Priserna ska täcka löner, utrustning, fordon, läkemedel, lokaler och beredskap, men inte ge utdelning till staten.

De finansieras alltså genom avgifter från djurägare, precis som privata aktörer – men med ett samhällsuppdrag: att ge veterinärservice även där det inte är lönsamt.

Så sätts priserna

Jordbruksverket fastställer övergripande riktlinjer för hur priserna ska beräknas. Distriktsveterinärerna gör kostnadsberäkningar utifrån löneläge, resor, utrustning och beredskap. Priserna beslutas centralt av Jordbruksverket för att säkerställa enhetlighet mellan regioner. Priserna ska ge full kostnadstäckning men vara "rimliga" i förhållande till privata alternativ, enligt myndighetens egna riktlinjer.

Priskontroll och transparens

Distriktsveterinärernas priser är offentliga och finns listade på Jordbruksverkets webbplats. Priserna justeras årligen för att följa löne- och kostnadsutveckling. Det finns ingen fri prissättning på lokal nivå – en klinik kan alltså inte själv höja priserna för att öka intäkterna.

VETERINÄRKLINIKER OCH DJURSJUKHUS

I dag krävs varken tillstånd eller registrering för att starta en verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård, som till exempel en privat veterinärklinik eller ett djursjukhus. Själva verksamheterna står inte under någon offentlig tillsyn och styrs inte heller av staten. De får dessutom ingen statlig finansiering.

Den privata djursjukvårdsmarknaden har förändrats snabbt under de senaste tio åren, framför allt när det gäller ägandestrukturen. I dag domineras marknaden av två stora företag: Evidensia och Anicura. Anicura beskriver sig som ett av Europas ledande företag inom djursjukvård för sällskapsdjur och driver omkring 450 djursjukhus i Europa, varav ett trettiotal i Sverige. Evidensia är en del av den internationella koncernen IVC Evidensia, verksam i 17 länder, med runt 70 kliniker i Sverige. Främst smådjurskliniker, men även ett antal hästkliniker.

År 2016 stod Evidensia och Anicura tillsammans för ungefär 40 procent av den svenska veterinärvårdsmarknaden, mätt i omsättning. Distriktsveterinärerna, som är statliga, hade vid samma tid en marknadsandel på omkring 10 procent. Utöver dessa större aktörer finns ett stort antal fristående veterinärer runt om i landet, som arbetar med såväl smådjur och hästar som lantbruksdjur.

Under senare år har även digitala veterinärtjänster vuxit fram. Genom videosamtal kan djurägare få enklare medicinska bedömningar och råd, samt vid behov hänvisas vidare till en fysisk klinik. Bakom dessa tjänster står ofta försäkringsbolag eller de stora veterinärkoncernerna.

Evidensia Sverige AB

- Ingår i IVC Evidensia som finns i 20 länder med över 2 500 djursjukhus och kliniker.
- 61 kliniker och 18 djursjukhus i Sverige.
- Omsatte 2,4 miljarder 2023.

Anicura Sweden AB

- Ägs av Mars Petcare med totalt 4 000 anställda i 14 länder med 450 djursjukhus och kliniker.
- 33 kliniker och djursjukhus i Sverige.
- Omsatte 1,4 miljarder 2023.

FÖRSÄKRINGSBOLAGEN

Djurförsäkringar är en djungel och från flera håll riktas skarp kritik mot branschen för brist på transparens för att kunna jämföra priser och villkor. Det finns inte bara mängder av olika försäkringsbolag utan också mängder av olika försäkringstyper. Allt ifrån olika ekonomisk nivå till specialförsäkringar för olika djurtyper och raser där vissa hälsoproblem anses vara "kända risker" och därför inte täcks av försäkringen.

De flesta försäkringar har en fast och en rörlig självrisk. Detta som ett sätt från försäkringsbranschen att få kunden att vända sig till en mindre dyr djursjukvårdsklinik. Djurägare har i regel möjlighet att fritt välja veterinär. Det förekommer emellertid att försäkringsbolag arbetar med rekommenderade alternativ och när kunden väljer den rekommenderade veterinären sänks grundsjälvriskerna med ett visst belopp. Många försäkringsbolag har infört kostnadsfria digitala veterinärbesök eller djursjukvårdsrådgivning per telefon i ett försök att få ner antalet fysiska besök till klinik.

SVERIGES VETERINÄRFÖRBUND

Sveriges Veterinärförbund (SVF) är ett fackförbund och en intresseorganisation för veterinärer och veterinärstudenter som bildades år 1860. SVF är därmed ett av de äldsta fackförbunden i Sverige. SVF:s syfte är att tillvarata förbundsmedlemmarnas samhälleliga, ekonomiska, yrkesmässiga och veterinärmedicinska intressen, samt att värna om veterinäryrket och dess framtid i samhället. Förbundet är medlemmar i SACO (Sveriges Akademikers Centralorganisation). Sveriges Veterinärförbund är remissinstans för Regeringskansliet och olika myndigheter i frågor som rör bland annat djurhälsovård, djursjukvård, djurskydd och livsmedelshygien.

GRÖNA ARBETSGIVARE

Gröna arbetsgivare är arbetsgivarorganisationen för de gröna näringarna. Organisationen företräder omkring 4 000 medlemsföretag med sammanlagt över 30 000 anställda inom bland annat lantbruk, skogsbruk, djursjukvård, trädgårdsanläggning och golfsektorn. Inom djursjukvården fungerar Gröna arbetsgivare även som branschorganisation.

Organisationens uppdrag är att stärka medlemmarnas konkurrenskraft och lönsamhet. Det sker genom att förhandla fram branschanpassade kollektivavtal, erbjuda rådgivning och stöd i arbetsgivarfrågor, samt föra dialog med politiker och myndigheter om de gröna näringarnas behov.

REFERENSLISTA

- Agria Djurförsäkring (2024). Årsrapport 2023, Statistik och skadeutbetalningar.
- Allmänna reklamationsnämnden (2025). Information om ärenden rörande djursjukvård.
- Autorité de la Concurrence (2023). Rapport om prisbildning och konkurrens inom veterinärvården i Frankrike.
- Bundesministerium für Ernährung und Landwirtschaft (BMEL) (2022). Gebührenordnung für Tierärzte (GOT), Reform och genomförande 2022.
- Competition and Markets Authority (CMA) (2024). Veterinary Services Market Review Interim Findings.
- Dina Försäkringar (2024). Husdjursförsäkringar i Sverige, Branschöversikt.
- Finnish Competition and Consumer Authority (KKV) (2023). Veterinärmarknaden i Finland, Konkurrens, transparens och prisutveckling.
- Folksam (2024). Djurfakta och prisutveckling på veterinärvård 2023–2024.
- Gröna arbetsgivare (2023). Svensk djursjukvård, Branschfakta 2023.
- Jordbruksverket (2024). Djurskydds- och smittskyddsstrategi 2023–2027.
- Jordbruksverket (2025). Distriktsveterinärerna, Verksamhetsberättelse 2024.
- Länsstyrelserna (2024). Djurskyddstillsyn och veterinär verksamhet – Årsrapport 2023.
- Que Choisir (2023). Vétérinaires: l'augmentation des tarifs varie fortement selon les villes.
- Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) (2024). Årsredovisning 2023.
- Statistiska centralbyrån (SCB) (2025). Konsumentprisindex för veterinärtjänster 2015–2025.
- Svensk Djursjukvård (2023). Årsrapport 2023, Kostnadsutveckling och arbetsmarknad.
- Sveriges Lantbruksuniversitet (SLU) (2023). Kedjebildning och prisutveckling inom veterinärsektorn, En jämförande studie av kliniker i Sverige och Norge.
- Svenska Kennelklubben (SKK) (2024). Hundäggande och kostnader för djursjukvård, Medlemsundersökning 2024.
- The Guardian (2024). UK watchdog launches investigation into rising veterinary costs.

Intervjuer genomförda av författaren (2025):

Egenvall, Agneta, professor vid SLU.

Fredler, Eleonor, ordförande i Sveriges Veterinärförbund.

Lindholm, Johan, ordförande Folksam Sak.

Reilly, Anna, föreningsrådgivare Svenska Ridsportförbundet.

Sundell, Thommy, ordförande i Svenska Kennelklubben.

Terander, Emma, chef arbetsmarknad, Gröna arbetsgivare.

Tankesmedjan

Tiden vill stimulera progressiv debatt kring de avgörande utmaningar som samhället står inför: klimatomställning, trygghet i förändring och minskad ojämlikhet.

Tankesmedjan Tiden vill visa att det är möjligt att driva progressiv politik i en tid som är både globaliserad och lokal. Vi vill visa att en sådan politik varken behöver vara dogmatisk, låst vid sin historia eller ett resultat av kortsiktiga kampanjstrategier och triangulering.

Vi deltar i den politiska debatten, analyserar samhällsproblem, tar fram rapporter med reformförslag och ordnar seminarier.

Tankesmedjan Tiden ger även ut den socialdemokratiska idétidskriften Tiden.

tankesmedjan
TIDEN